



Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Decisio XIV. De valde indocto ad beneficium Parochiale promoti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

ergo nec aliis per collationem Ordinum dare potest ordinatis à se in Sacerdotibus. Gonzal. *in d. c. 1. n. 7.*

Nec obstat, quòd pœna Suspensionis non incurratur sine propria culpa, & à licitè Ordinem sacrum suscipiente; negatur enim suppositum, quòd hæc sit Suspendio propriè dicta, prout est Censura, & habeat rationem pœnæ: sed tantùm est aliqua inhabilitas, proveniens ex parte Ordinantis, qui propter renuntiationem carebat exercitio Episcopalis Ordinis. Id quod insinua-

vit textus *c. 1. cit.* qui adhibet verbum *dispensare*, quod in irregularitatibus & inhabilitatibus locum habet; nam in Censuris & Suspensionibus propriè dictis *Absolutio*, non *Dispensatio* procedit. Nec refragatur textus *in d. can. Ordinationes.* quia nec ibi ignoranter Ordinato ab excommunicato conceditur statim executio Ordinis suscepti, & absque dispensatione, quia subjunguntur hæc verba: *misericorditer suscipi jubemus. Et: veniã dignus habeatur.* Gonzal. *n. 9. in f.*

TITULUS XIV.

De Ætate, & Qualitate, & Ordine Praeficiendorum.

DECISIO XIV.

De valde indocto ad Beneficium Parochiale promotò.

SPECIES FACTI.

Studiosus quidam, sanguine nobilis (quem dissimulato proprio nomine Oscitantium vocamus) per aliquot annos in hac nostra Universitate Ingolstadiana versatus præter Theologiam Moralem frequentasse videri voluit Jus utrumque, sed frequentior in popinis, quàm in Lectionibus, quarum tanquam Auditor inscribi voluit, rarus

in Collegiis, domi verò suæ tempus vel lusu, vel otio consumpsit unà cum pecuniis, ut adeò debitam scientiam, in Parochia requisitam, planè sibi non comparaverit. Nihilominus ope & patrocinio amicorum & consanguineorum, quos habebat potentes, vix Sacerdotiò initiatus ad pinguem Parochiam promotus est. At post aliquot an-

annorum lapsum Visitator diocesis multa indicia deprehendit inscitiae & illiteraturae Oscitantii. Quapropter id retulit Vicario Generali, qui Oscitantium ad examen vocavit, quod tamen is omni modo subterfugere laboravit, sed frustra, omnibus enim ex-

ceptionibus insuper habitis sistere se debuit, & inventus est minus habens. Duplex igitur quaestio mota fuit. 1. An Oscitantius jure potuerit ad novum examen revocari? 2. An ob deprehensam inscitiam privandus fuerit Beneficio suo Parochiali?

Q U A E S T I O I.

An Oscitantius jure ad novum Examen vocatus & compulsus sit?

Non desuit Doctorellus quidam, qui pro Oscitantii immunitate a novo examine contendit in Scripto, & malam causam peiore patrocinio tueri conatus est his ratiunculis. 1. Dicebat: Oscitantius per promotionem ad beneficium parochiale fuit approbatus, seu habilis pro cura animarum exercenda agnitus, ac insuper per complures annos in eadem toleratus: ergo ex dicta approbatione, uti & diuturna permissione in exercitio, & possessione habuit jus quaesitum circa habilitatem & sufficientem doctrinam: jus autem alicui quaesitum non est auferendum. *l. fin. C. de acquir. possess. l. fin. ff. de Pachtis.* Consonat *l. id, quod nostrum ff. de R. I.* ergo. 2. Oscitantius intra annos, quibus praefuit Parochiae, acquisivit magnam experientiam in administrandis Sacramentis, & functionibus Parochialibus: sed experientia, cum sit omnium rerum mater & magistra, *c. quam sit. de Elec. in 6.* facit doctum & sapientem, ut notat Baldus *l. 2. Conf. 136.* ergo. 3. Ne-

(R. P. Pichler Decisiones.)

mini est irroganda injuria. *c. qualiter de accusat. l. meminerint C. unde vi.* Sed taxare de ignorantia Sacerdotem, qui diu de licentia Episcopi stetit in cura animarum, est ei irrogare injuriam. *Less. de I. & I. l. 2. c. 29. dub. 4. n. 34.* ergo. 4. Sacerdos saecularis, semel approbatus ad audiendas Confessiones, & ad Sacramenta administranda, non debet esse deterioris conditionis, quam Sacerdos Regularis: sed Sacerdotes Regulares semel simpliciter & sine praefinitione temporis approbati ad audiendas Confessiones iterum examinari non possunt, prout praecipit Clemens X. in *Consist. Superna Magni Patrisfamilias §. 5.* apud Clericum *de Pœnitentia decis. 38. n. 32.*

His tamen merito rejectis Oscitantium subire novum examen iussit & compulit Vicarius Generalis nomine Episcopi sui. Hanc enim potestatem ipsi tribuunt non tantum Auctores plerique omnes, tam Theologi quam Canonistae, cum Card. de Lugo *de pœnit. d. 21. sect. 3. §. 2. n. 66.* &

N

Bar-

Barbosa de Parocho c. 2. n. 10. c. 23. n. 8. sed etiam Jura, & Ratio. Jura quidem in *can. qui Episcopatum caus. 2. g. 1.* ubi habetur Episcopum ex officio suo teneri attentè prospicere, ut populus sibi subditus ab idoneis viris gubernetur, cui obligationi satisfacere non potest, nisi liceat ipsi examinare parochos, quando est dubium de ipsorum sufficienti doctrina. Consonat c. 13. h. t. & Tridentinum s. 21. c. 6. de ref. ubi illiteratis & imperitis Parochis jubet ab Episcopo afferri remedium, quod fieri non potest, nisi per novum examen constet de illiteratura & imperitia. Id quod à fortiori procedit, si in promotione vel omnino non fuerint examinati, sed tantum obiter, ut cum Oscitantio contigit, vel detestabili facilitate, ut saepe fit, approbantur valde imperiti. Ratio autem est; quia sine novo examine in dubio de alicujus idoneitate non satis constare potest ex una, ex altera verò parte bonum publicum & salus animarum exigit idoneos in cura animarum Ministros, & satis instructos parochos. Quibus omnibus accedit multiplex responsio S. Congregationis Concilii, ac decisio in Rota Romana, ut videre est apud Clericatum de beneficiis discordia 29. n. 18. seqq. & Pignatelli to. 1. Consult. 133. n. 8. seqq.

Emendicata ab Oscitantio patrocini excusare ipsum à subeundo examine non possunt. Non I. Quia ex mala promotione, & detestabili facilitate approbationis, non potuit nasci Jus absolutè quæsitum adversus Episcopum, cui Jura & ratio potestatem dant, imò & obligationem imponunt, curandi, ut docti & periti constituantur Ecclesiarum parochialium Rectores, consequenter, si dubium oritur de doctrinæ & scientiæ sufficientia, illos examinandi de novo. Non II. Quia experientia & praxis, ut sit legitima, & non potius meri errores, debet inniti bonæ theoriæ & litteraturæ. Et qualis sit speranda experientia in Rectore animarum, qui Theologiæ Moralis & SS. Canonum imperitus est? Non III. Quia qui utitur jure suo, nemini facit injuriam. c. 31. de Elect. sed Episcopus, saltem in dubio de litteratura sufficienti, revocans parochum ad novum examen utitur jure suo. Non IV. Quia privilegia contra Jus Commune concessa non sunt extendenda à personis expressis ad non expressas. Deinde in Constit. Clementis X. etiam quoad Religiosos additur limitatio, nisi superveniat nova causa; item si fuerint approbati ab ipso Episcopo, & non à Vicario Generali tantum, vel alio.




QUÆSTIO II.

An Oscitantius ob deprehensam inscitiam fuerit privandus beneficio suo Parochiali?

Hæc breviter expeditur ex Concil. Trid. s. 21. c. 6. de ref. ibi: quia illiterati & imperiti Parochialium Ecclesiarum Rectores Sacris minis apti sunt officis - Episcopi, etiam tanquam Apostolice Sedis delegati, eisdem illiteratis & imperitis, si alias honeste vitæ sint, Coadjutores aut Vicarios pro tempore deputare, partemque fructuum eisdem pro sufficienti victu assignare, vel aliter providere possunt, quacunque appellatione, & exemptione remota. Ex-

go non privationem decernit, sed ad tempus, si spes sit, quod interea talis se aptum sit redditurus, eidem Vicarium dari præcipit. Si tamen adeo stupidus fuisset Oscitantius, aut negligens, ut pro omnino illiterato haberi potuisset, aut spem nullam præbuisset futuræ aliquando idoneitatis, privandum fuisse crederem, tanquam vel invalidè promotum, vel tanquam indignum. arg. c. 7. S. inferiora. & c. 22. de Elect.



TITULUS XV.

De Sacra Unctione.

DECISIO XV.

De Consecratione Episcopi facta per Chrisma dubium.

SPECIES FACTI.

IN dicecesi vicina ante complures annos in consecratione Episcopi Suffraganei adhibitum est chrisma, de quo post multi temporis lapsum dubitatum est ex confessione Pharma-

copæi, qui Chrisma consecerat, an verum illud fuerit, vel spurium. Quapropter ingens per dicecesim motus excitatus, & à multis dubitatum est, an ille Episcopus validè ordinatus

N 2